

| SKS s příslušenstvím

Při návštěvě strelnic a při účasti na závodech samonabíjecích pušek často vídávám SKS, neboli samonabíjecí karabinu Simonova, jak zní oficiální název. Ve světě se vžilo označení SKS-45. SKS patří mezi zbraně, které hrály v minulém století významnou úlohu v různých konfliktech a mě SKS zajímá i jako sportovní či sběratelská zbraň.

Mezi samonabíjecími puškami ráže 7,62x39 mm u nás z hlediska rozšířenosti jasně drží primát civilní klony Sa 58. Na druhém místě bych odhadoval SKS, na třetím pak samonabíjecí varianty AK či AKM.

Ohlédnutí zpět

Přes veškeré problémy, se kterými sovětský zbrojní průmysl v průběhu druhé světové války zápasil, se hledala odpověď na vývoj německé útočné pušky StG 44 ráže 7,92 mm kurz.

Nejdřív byl vyvinut vlastní náboj středního balistického výkonu ráže 7,62 mm s délkou nábojnice 41 mm. Teprve ke konci války tento náboj získal konečnou podobu dnešního 7,62 mm vz. 43 (7,62x39). Když byl náboj, scházela odpovídající

zbraň. Tou se stal prototyp karabiny z konstrukční dílny Sergeje Gavriloviče Simonova.

Simonov své dříve použité konstrukční řešení uzamčení závěru kyvným závorníkem přizpůsobil pro karabinu na nový náboj. Řešení to bylo funkční, nicméně již tehdy překonané (jiní sovětské konstrukční inženýři to později komentovali, že Simonov zamrzl ve 30. letech). Prototypy samonabíjecí pušky SKS údajně už v roce 1944 putovaly k 2. běloruskému frontu k ověření v boji. Ohlasy z fronty prý byly kladné, ale masovou výrobu se do konce války nepodařilo rozeběhnout.

Až v letech 1945–1949 karabina získala podobu, ve které byla v roce 1949 zahájena sériová výroba. Celkem jich bylo údajně vyrobeno úctyhodných 15 milio-

nů. V Sovětském svazu se po nějakou dobu předpokládalo, že SKS bude ve výzbroji společně s AK, ale poměrně záhy AK vytlačil SKS na vedlejší kolej do výzbroje druhořadových jednotek a nakonec do skladových zásob. SKS se ale stále používají jako ceremoniální zbraně. SKS se také licenčně vyráběla v Číně (Type 56), v Severní Koreji (Type 63), snad ve Vietnamu, velmi omezeně v NDR, dále Rumunsku, Polsku, trochu modifikovaná v Albánii a dále v bývalé Jugoslávii. Jugoslávské M59 designově odpovídají původním SKS, novější M66 byla opatřena granátometným nástavcem. (Jugoslávské M59 a M66 nemají chromované hlavně, což je důležitá informace pro uživatele při volbě odpovídajícího střeliva.)

| Závěr zachycený střeleckou pohotovostí v zadní poloze

